11.07.2026

Til
Sortland kommune
Politisk sekretariat og formannskapet v/ordfører (Grete Ellingsen og Maroun Abou Zeid)
Kopi til underskrivere
Kopi til postmottak, Sortland kommune
Kopi til statsforvalter i Nordland (Kommunal- og beredskapsavdeling)

Sendes som epost og kan leveres på papir med underskrift dersom ønskelig.

Kontaktperson for innsending: Christoffer Ellingsen, 97415283, celli@vkbb.no

Krav om lovlighetskontroll av Sortland formannskaps vedtak i sak 067/26: Gnr. 4, bnr. 4 - behandling av dispensasjon fra arealformål og byggegrense mot sjø i pbl. § 1-8, Sigerfjordveien 389
Hjemmel: Kommunelovens § 27-1.Lovlighetskontroll

Sortland kommunes retningslinjer for oppfølging av lovlighetskontroll inneholder følgende:

«Reglement for saksbehandling i
• kommunestyret
• formannskapet
• utvalg etter kommuneloven § 5-7/driftsutvalget
• administrasjonsutvalg etter kommunelovens § 5-11 og hovedavtalens del B § 4:
…….
Kapittel 5. Lovlighetskontroll
5.1. Lovlighetskontroll
Tre eller flere medlemmer av kommunestyret kan sammen kreve at departementet kontrollerer om et vedtak er lovlig. Et slikt krav må fremmes innen tre uker fra vedtaket ble truffet. Fristreglene i forvaltningsloven § 30 gjelder.
Kravet skal settes fram for det organet som har truffet vedtaket.
Hvis organet opprettholder vedtaket, skal saken sendes til departementet, jf. Kommuneloven § 27-1»

Hva saka gjelder, er beskrevet slik fra kommunens saksbehandler:
«Søknaden gjelder oppgradering av eksisterende molo (denne skal plastres og kles inn i treverk, noe som vi etablere en kai-lignende konstruksjon), samt utlegging av landgang og flytebrygge. Tiltaket er avhengig av dispensasjon fra arealformål og byggegrense mot sjø.»
Tiltaket krever dispensasjon fra plan- og bygningsloven, kommuneplanens arealdel og kystsoneplanen for Sortland. Vi viser ellers til saksutredninga. Denne konkluderer med at det ikke tilrådes å gi omsøkte dispensasjon.
Formannskapet vedtok likevel å gi full støtte til søknaden uten vilkår. Det ligger ei tidsbegrensning i tillatelsen fra Sortland Havn KF. Men vi kan ikke se at vilkåret er tatt inn i den tillatelsen som formannskapet har vedtatt.

Vi legger inn klage på følgende grunnlag:

1 Statsforvalter har ikke fått søknaden til uttalelse.

09.07.26 fikk undertegnede skriftlig bekrefta fra statsforvalter i Nordland at denne saka ikke var mottatt med forespørsel om høring. Statsforvalter har den 26.06.26 fått melding om vedtak i saka. I den kommunale saksutredninga vises det til en tilsvarende søknad noen hundre meter lengre vest –

gnr 4 bnr 281 søknad om molo og flytebrygge (formannskapets sak 068/26) – der statsforvalter har fått søknaden til høring og markert sterk fraråding av dispensasjon og tillatelse av tiltaket. Det er svært påfallende at disse 2 søknadene, som også i tid er behandla i samme formannskapsmøte, ikke har forhold seg likt til kommunens/søkers utredningsplikt.
Statsforvalteren er statens overordnede kontrollorgan for kommunale tiltak og dispensasjoner i strandsonen. Når denne saka ikke har gitt statsforvalteren mulighet til å komme med tilsvar til søknaden før vedtak i kommunen, er dette å anse som manglende saksutredning. Kommunelovens § 13-1 sier at «Kommunedirektøren skal påse at saker som legges fram for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet. Utredningen skal gi et faktisk og rettslig grunnlag for å treffe vedtak.» ***På dette grunnlaget er vår påstand at saka ikke er forsvarlig utreda før framleggelse til formannskapet og vedtak.***

2 Likhetsprinsippet

Med referanse til punktet overfor er det også relevant å vurdere saka i forhold til likhetsprinsippet. Jusinfo.no uttaler den allmenne forståelsen av likhetsprinsippet på denne måten:
«Forbudet mot usaklig/urimelig forskjellsbehandling bygger på et krav om likhet for forvaltningen, og at et slik likhetsprinsipp legger et rettslig bånd på forvaltningens skjønnsutøvelse. Likhetsprinsippet er et ulovfestet prinsipp om at like tilfeller skal behandles likt i den grad ikke relevante hensyn begrunner forskjellsbehandling.»
Sortland kommune la 2 svært likelydende søknader også med geografisk plassering i umiddelbar nærhet, til behandling i samme møte. Den ene med tydelig uttalelse fra statsforvalter som fraråder tiltaket og den andre uten at statsforvalter har fått uttalt seg. En kan ikke utelukke at dette kan ha hatt betydning for vedtaket og må oppfattes som en klar ulikebehandling av 2 tilnærma likelydende søknader. Det kan ikke være slik at søkere/saksbehandling eventuelt kan velge å utelukke invitasjon av høring fra instanser som eventuelt kan være kritisk eller har sterk innflytelse på avgjørelse i saka. ***Denne saka ansees å ikke være behandla utfra likhetsprinsippet.***

3 Manglende sikkerhetsvurdering ved forlengelse av neset

I Sortland Havn KF sin uttalelse skrives det under «Vurderinga av saken» følgende: «Det som skal spesielt vurderes i forbindelse med slike tiltak er sikkerheten, ferdselen og/eller forsvars- og beredskaps interesser i farvann.» Og videre: «Anlegget vil ikke være til hinder for mindre fartøyene en ser for seg vil kunne benytte seg av det kommunale sjøområdet.»
Til dette er det å si at eiendommen/tiltaket er plassert ytterst på et nes (lokalt kalt «Hartvikneset) og omsøkte molo og flytebrygge vil forlenge «neset» direkte ut i sjøområdet. Uttalelsen fra Sortland Havn KF har ikke vurdert tiltakets betydning for sikkerhet for mindre fartøyer ved å «forlenge» dette som en utstikker på et allerede utstikkende nes i sjøen. Denne siden av saka er ikke tilstrekkelig utreda. Søker har allerede lagt ut en flytebrygge på neset og bilde (bilde tatt 10.07.26) viser hvordan dette pr. dato nettopp synliggjøres.

4 Annet, etablert tiltak i tilknytning til omsøkte tiltak

I søknaden er det vist til at det er «oppført en plattform på nedsiden av boligen, og trapp fra plattformen til naustet». Det er påfallende at i bildene og kartillustrasjonene som er lagt ved søknaden, er denne «plattformen» ikke synliggjort. Dette er et omfattende tiltak som vi ikke finner at det er søkt om. Dersom det er riktig, er dette ikke et lovlig etablert tiltak. I betydelig grad bidrar dette til sterk innslag av privatiserende inntrykk av området. Bilde (bilde tatt 10.07.26) viser her omfanget av «plattformen». Dette må også vurderes både som et eventuelt ulovlig byggverk og også som et ytterligere belastende innslag i samme område som ikke er omtalt.

5 Argument om vanskelig tilgjengelighet

Søknaden tar opp at det er «gjennomført tiltak på naboeiendommene som både gjør det praktisk vanskelig å skulle etablere noen gjennomgående trase for allmennheten». Vår oppfatning etter diverse undersøkelser er at verken tiltaket på den vestlige siden («anneks» med plattform) eller på østlig side (flytebrygge) er omsøkte og godkjente tiltak. Å bruke disse som argument for ytterligere redusert tilgjengelighet, faller utenfor statlige retningslinjer for godkjenning av tiltak i strandlinjen. Disse sier generelt at nye tiltak som øker privatisering av området og svekker tilgjengeligheten, reduserer muligheten for rettmessig ny dispensasjon og økende utilgjengelighet.

6 Avsatt areal til småbåthavn i nærheten

Saksframlegget mangler argumentet om at eksisterende arealplan har avsatt areal til 3 småbåthavner i Sigerfjord og at det ene området ligger bare noen få hundre meter lengre vest for omsøkte tiltak. Det er allerede etablert 2 småbåthavner ca. 1 og 1,5 km lengre vest. Disse har funksjon nettopp for å begrense den generelle inngripen i strandsonen. Slike opplysninger ville styrket ytterligere argumentasjonen for å avslå dispensasjonen slik kommunedirektøren også innstilte.

7 Begrunnelse for dispensasjonen er i hovedsak basert på private interesser

De stramme rammene for å gi dispensasjon i strandsonen med 2 klare forutsetninger som begge må være oppfylt, bygger nesten utelukkende på å ta hensyn og verne om samfunnsmessige interesser. I svært liten grad kan disse tolkes som at dispensasjon skal styrke den private søkers/grunneiers interesse.

Sentralt i formannskapets begrunnelse er følgende: «Tiltaket vil gi en tryggere og mer funksjonell adkomst til sjøen, bidra til bedre utnyttelse av eiendommens sjøtilknytning og styrke bruksmulighetene knyttet til sjøarealet. Det legges også vekt på at tiltaket er begrenset i omfang og tilpasses eksisterende molo og øvrige anlegg på eiendommen. Tiltaket innebærer ikke nedbygging av et urørt strandsonemiljø, men fremstår som en naturlig videreføring av eksisterende bruk av eiendommen.»

Begrunnelsen argumentere ikke for hvilke samfunnsmessige, allmenne interesser, miljø, natur, friluftsliv, m.m. forhold som er positivt for å innvilge. Med å innvilge dispensasjon på dette grunnlaget, gis det tilnærma full åpning for innvilge lignende søknader fra hvem som helst som

mener å ha personlige interesser i gjennomføring av tiltak. Det er derfor en feilaktig slutning fra formannskapet når det hevdes: «Formannskapet vurderer at ulempene knyttet til presedens er begrenset i denne konkrete saken.»
Begrunnelsen svare ikke ut de strenge kravene med fordeler og ulemper som plan og bygningsloven setter for å i det hele tatt å vurdere og deretter konkludere med et lovmessig grunnlag for å gi dispensasjon. Dispensasjonen må ut fra dette og øvrig opplysninger ikke godkjennes.

8 Hvorfor lovlighetskontroll av vedtaket?

Hovedgrunnen er at begrunnelsen for dispensasjon ikke svarer ut de kravene som loven legger for et slikt brudd med vedtatte lover og kommunale planer. De aller fleste som har strandeiendommer og har sjøretta interesser, vil legitimt ønske seg tiltak som gir velvære og gode private forhold for sine interesser. Generelt vil slike tiltak begrense andres tilgang til samme område. Lovverket er med rette bygd på ei vurdering av at strandlinja og allmenn tilgang til området, har en unik verdi i Norge. Natur og miljøforhold har en sjølstendig verdi ut over menneskelig aktivitet. Det innebærer at private eiendommer mot sjø og vann normalt har større begrensninger for private tiltak enn andre deler av private eiendommer.
I Sigerfjord er det unike, gode forhold for sjøretta aktiviteter både næringsmessige og private. Dette er hensyntatt i planverket og særlig i arealplanen vedtatt i 2017. Planen var på omfattende høring før vedtatt med blant annet bygdemøte der forslaget ble lagt fram. Før 2017 var det svært få rammer som regulerte strand- og sjøretta tiltak. Like før vedtaket i 2017 var det flere strandeiendommer som søkte og fikk etablere private tiltak i strandsonen. Dette ble tillatt både utfra likebehandling og daværende (manglende) planverk. Etter 2017 er det så langt vi kjenner ikke innvilga lignende private tiltak slik herværende søknad omhandler. Det er likevel etablert flere tiltak i strandsonen – også flytebrygger – som oppfattes som tiltak uten godkjenning. Dette er ikke i tilstrekkelig grad fulgt opp av kommunen som kontroll og tilsynsmyndighet. Kommunens manglende oppfølging gir ingen grunn til at flere skal etablere tiltak uten tillatelse og kan heller ikke brukes som argumentasjon for de som lovlig søker. Det tjener ikke miljøet i bygda eller andre steder dersom innbyggerne oppfatter at det er noen som tar seg til rette eller at det er ulikebehandling.
Vi som underskrivere oppfordrer derfor innbyggere i Sigerfjord og ellers om å engasjere seg sterkt i det arbeidet som er starta med å lage ny arealplan og kystsoneplan. Her kan alle disse tema tas opp og det kan bestemmes nye rammer for tiltak i strandsonen innafor nasjonale lovverk.

9 Oppsettende virkning

På grunn av krav om lovlighetskontroll forventes at tiltaket ikke kan iverksettes før saka er avslutta og eventuelt dispensasjon er rettmessig innvilga. Det er allerede plassert gravemaskin i området som sannsynlig forberedelse til igangsetting av arbeidet.

10 Formannskapets vedtak i sak 027/26 kreves oppheva

Med begrunnelse om manglende saksopplysninger (saka ikke utreda etter kommunelovens krav), unnlatelser i søknaden og saksbehandling, likebehandlinga og manglende og feilaktig begrunnelse for dispensasjonen, kreves vedtak i formannskaps sak 027/26 opphevet.

Hilsen
Toine C Sannes, Miljøpartiet De Grønne, Marte Mari Moen Hovlund, Rødt, Christoffer Ellingsen, Rødt